

U martu 2019. potpisan je Ugovor o otuđenju nepokretnosti u javnoj svojini, kojim je nešto više od 95 hektara zemljišta preneto neposrednom pogodbom, bez naknade u vlasništvo firme „Linglong International Europe“ d.o.o. Ugovor su potpisali direktori „Linglong International Europe“ d.o.o. i Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije.

Komisija za kontrolu državne pomoći je 05. juna 2020. godine nezakonito odobrila državnu pomoć kompaniji Shandong Linglong Tire Co. Ltd. za izgradnju fabrike guma u Zrenjaninu u iznosu od 83.490.605,00 evra. Naime, investitor i Ministarstvo privrede nisu prijavili Komisiji celokupnu državnu pomoć koja je odobrena kompaniji. Takođe, komisija je propustila da utvrdi indirektnu pomoć koju je kompanija primila u formi izgradnje infrastrukture iz javnih sredstava.

Navedena pomoć, koju je država dodelila kompaniji Linglong Tire, se sastoji iz dve komponente: opredeljenih novčanih sredstava u iznosu od 75.823.900,00 evra (koje joj je dodelilo Ministarstvo privrede) i 95 ha zemljišta u vlasništvu grada Zrenjanina, procenjene vrednosti 7.666.705,00 evra (koje joj je dodelila Republička direkcija za imovinu).

Zakon o kontroli državne pomoći propisuje da se državna pomoć ne može dodeliti pre nego što Komisija donese rešenje kojim se ocenjuje da je usklađena sa pravilima o kontroli državne pomoći. Ostaje nejasno kako to da se na dnevnom redu Komisije za kontrolu državne pomoći ovo pitanje našlo nešto više od godinu dana nakon potpisivanja ugovora? Pored toga, ni kompanija Linglong ni Ministarstvo privrede nisu prijavili celokupnu pomoć primljenu od države: pomoć dodeljenu kroz dugoročno oslobađanje od poreza na dobit i bescarinski uvoz, od doprinosa za uređenje građevinskog zemljišta, kao i indirektnu državnu pomoć koju je Linglong primio u formi izgradnje infrastrukture iz javnih sredstava koja je preovlađujuće usmerena za potrebe njegove investicije.

Republika Srbija se potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji obavezala da pre nego što državna pomoć bude odobrena mora da obezbedi poštovanje propisa iz oblasti zaštite životne sredine od strane nosioca projekta. Primalac državne pomoći od samog početka realizacije projekta pribegava podeli jedinstvenog projekta na više zasebnih celina, izbegavajući da se projekat u celini ocenjuje (tzv. salami slicing), čime nesumnjivo krši propise koji regulišu procenu uticaja na životnu sredinu. Pored toga, Investitor ne poseduje uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode, a bez njih je nemoguće utvrditi uticaj na životnu sredinu, a naročito uticaj projekta na floru i faunu, što je izuzetno važno imajući u vidu da se specijalni rezervat prirode Carska bara nalazi na udaljenosti od samo dva kilometara od lokacije na kojoj se planira realizacija projekta.

Najzad, imajući u vidu neto sadašnju vrednost investicije koju je Linglong procenio na €645 miliona sa uračunatom pomoći i očekivanom internom stopom dobiti od 34% za period

investicije od 8 godina, ukupna pomoć koju je Linglong dobio od Republike Srbije izvesno prevazilazi dozvoljeni prag pomoći za velike investicione projekte. Komisija odobrenje ove državne pomoći zasniva na argumentaciji da investicija Linglong-a doprinosi ostvarenju cilja od zajedničkog interesa kao i da ima podsticajno dejstvo, pri čemu ovakve zaključke Komisija donosi na osnovu izjava investitora, a bez ocene konkretnih materijalnih dokaza. RERI ovim putem ukazuje da se olakim dodeljivanjem državne pomoći, koja zapravo povećava ukupnu profitabilnost već profitabilnog projekta, neodgovorno raspolaže državnim novcem što dovodi do velikih gubitaka za građane Republike Srbije, a sve u korist privatnih interesa stranih investitora.

Izvor: reri.org.rs